

čajo na spomlad zopet domu, da obdeljujejo svoja mala posestva. — Kakih pet četrt ure nad Kuželjem veže cesto močan most čez Kolpo na kranjsko stran, tedaj na levi njen breg. Bil sem tedaj zopet v domači deželi. Reka ima tukaj precej široko in plitvo strugo, njen tek je miren in počasen, žarki blede lune pa so odsevali prelepo v neštevilnih njenih valčkih, kar se je prelepo vjemalo z nočno tišino. Zrak je bil pa kot o sredi oktobra za čudo topel. Od mostu do Mirtoviča potrebuje se kakih 5 minut, dalje pa sledijo prav blizu drug za drugim kraji Bosljiva loka, kjer je ob cesti podružnica cerkev sv. Vida (z mirodvorom), dalje Grintovec, Ložec, — kmalu naprej Ribjek, kjer je zopet podružnica sv. Tilna (z mirodvorom.) Med tem ko so ravno omenjeni kraji nasejani po ravnini in ob cesti, vzdigovale so se mi ves čas od Broda gori ob desni stene: „Gladloška“, „Kuželjska“, „Marjetne“, „Bela“, „Loška“, „Črka“ z znano steno „Nuna“) in „Laze“. Na mnogih mestih kipi po višavah skalovje skoraj navpično. Vrhove teh strmin pokrivajo „Planine“ z košenicami. Kako uro pod Osilnico stoji onkraj Kolpe hrvatska farna vas Turke. N. pr. od tega mesta naprej postane okolica bolj ozka, samotna, skoraj bi djal: neprijetna, tako da sem si v šali mislil: V jutro grem v Osilnici k g. županu, pa mu rečem: Gospod, sicer nimam potne pravice, pa povem, nikar me ne dajte „na šub“, ker pojdem sam zopet rad nazaj. Urna vožnja mi je vendar krajšala dolgočasnost okolice in ko poslednjič zavijemo okolu nekega hrbta, ki je segal noter do ceste, bil sem.

VIII. v Osilnici.

Bilo je proti zvečerni 11. uri, ko sem dospel v takorekoč zadnji kotiček kranjske dežele. Akoravno je dohod nekako težaven, in se mora, ako se potuje po cesti, naj se že pride čez Kočevje in Faro od Broda gori ali pa od Čubra doli, iti skozi Hrvatsko, pa kraj sam na sebi ni ravno neprijeten, ker leži v nekakem polotoku ter na sotočju Kolpe in Čubranke v okrogli rodovitni planotni dolinici. Ker je bilo došlo tja kake 3 ure pred mojim prihodom poročilo o tem, čakalo me je ondi že istinito srčno sprejetje, dokaj gostoljubna postrežba in zelo prijetno prenočišče, kar je vse skup povzročevalo, da sem prišel še le zelo pozno k počitku, in sem naprej vedel, da mi bo noč — prekratka. —

Naslednje jutro, četrtek 15. oktobra, izšlo je solnce zopet na jasnem, in dodalo mojemu potovanju vnovič jako prijeten dan. Preden vendar prestopim na njegov popis, naj povem kaj malega o zgodovini Osilnice. —

(Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Stenografija v kitajščini. Mak Laj Hi iz Honhonga je priredil Pilmanovo metodo hitropisja za kitajščino.

Tomaža Akvinskega modroslovna družba osnovala se je v Budimpešti. Pokrovitelj novi družbi je stolnograjski škof Filip Steiner, častni predsednik titularni škof

Ferdinand Wolafka, predsednik profesor Štefan Bogna, podpredsednik dr. Janez Kiss. Tajnika sta doktorja Ivan Purt in Edmund Gyürky.

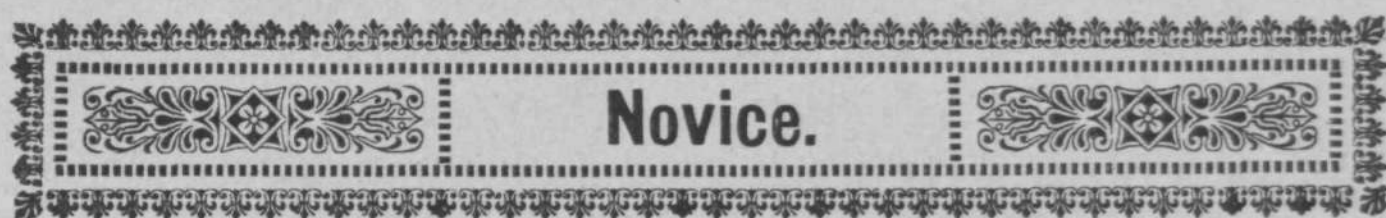
Podnebnik. V Oseku so dne 25. pr. m. ob 6. zvečer opazovali lep svetel podnebnik kateri se je pomikal proti jugozapadu. Podnebnik se je razletel v tri dele in potem kmalu izginil.

Zmrzel kislik privlačuje magnet. Neki angleški učenjak je preiskaval, da je že tekoč kislik občutljiv za magnet, posebno občutljiv je pa v tem oziru zmrzli kislik. To daje dosti misliti, ker se je dosedaj mislilo, da imajo le kovine to lastnost.

Izvestja Muzejskega društva za Kranjsko. Peti snopič tega izvrstnega lista ima nastopno vsebino: 1. A. Koblar: Boji na Krajinah in zmaga pri Siseku pred 300 leti. (Konec) 2. Konrad Črnologar: Dva spomenika osvoboditve Dunaja v l. 1683. 3. Fr. Pokorn: Donesek k zgodovini dominikanskega samostana v Velesovem. 4. A. Koblar: Drobtinice iz furlanskih arhivov. (Dalje) 5. S. Robič: Kranjski mahovi. (Konec) Mali zapiski: J. Vrhovec: Ljubljana l. 1810. — J. Vrhovec: Slovenske pridige. — Slovstvo o domoznanstvu slovenskih dežel. — Zgodovina dobrovske fare pri Ljubljani. — S. Rutar: Starinske najdbe na Magdalenski Gori. — J. Vrhovec: Pasji davek — Zvonova na ljubljanski mestni svetovalnici. — Kongres v Ljubljani l. 1821. — F. Schulz: Čebelosedec (Merops apiaster), — F. Schulz: Kukavica v gnezdu zelene žolne.

Peter Iglič Čajkovski ruski komponist, umrl je te dni v Petersburgu. Rojen je bil leta 1840. v Volkinskem na Uralu. Učil se je pri A. Rubinsteinu na konservatoriji v Petersburgu. Od 1866. do 1877. leta je učitelj harmonije in je zastopnik novejšje ruske šole. Posebno njegove opere kažejo velik talent.

Jan Matejko slavni poljski slikar umrl je v Krakovem. Rojen je bil leta 1838. v Krakovem od čeških v Galiciji naseljenih starišev. On je bil že popolnoma poljski izgojen. Slikarstva se je učil na Dunaji in v Monakovem. Stevilo njegovih umetnih del je silno veliko. Posebno je slovil, kot portretni slikar. Njegov pogreb je bil silno slovesen, zbrali so se bili prvi poljski veljaki, da mu skažejo poslednjo čast.

Novice.

— **Osebne vesti.** Premiščeni so naslednji sodni pristavi: Gospod Emil Rizzoli iz Radeč k okrožnemu sodišču v Novem mestu; gosp. Alfons Kapun iz Vrhnike v Laški trg; gosp. Makso Vidic z Brda v Ribnico in gosp. Anton Rozina iz Ribnice v Radeče. Sodnijskima pristavoma sta imenovana avskultanta, g. dr. Štefan Kraut za Brdo in g. Ant. Rogina za Vrhniko.

— **Zakupna obravnava.** Dne 27. t. m. vršila se bode pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Ljubljani zakupna obravnava o pobiranju užitnine od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa v zakupnih okrajih Metlika, Logatec, Mokronog, Vel. Lašče, Zatičina, Il. Bistrica, Senožeče, Škofjaloka in Vrhnika za l. 1894. in pogojno tudi za leti 1895. in 1896. Izklicna cena iznaša za zakupni okraj, Metlika 5.600 gld., Logatec 15.200 gld., Mokronog 6.200 gld., Velikn Lašče 4000 gld., Zatičina 5.300 gld., Il. Bistrica 5.700 gld., Senožeče 4.200 gld., Škofjaloka 10.500 gld., Vrhnika 8 70 gld.

Občinski svet ljubljanski je kakor znano v svoji seji dne 5. januarja t. l. uredil občinske urade in službena mesta ter je zajedno odložil prejemke aktivnim mestnim uradnikom Minoli teden je občinski svet v dveh tajnih sejah na podlagi

te uredbe in došlih prošenj za razpisane službe imenoval dotične uradnike. V vsem oddalo se je 28 službenih mest in imenovala dva praktikanta.

— **Učiteljske sposobnostne skušnje.** Minoli ponedeljek pričele so se na tukajšnjem c. kr. učiteljišči sposobnostne skušnje za definitivne učitelje na ljudskih šolah. Oglasilo se je 48 kandidatov in kandidatinj.

— **Novo društvo** pod imenom „društvo za ustanovitev rešilnega in odgojilnega zavoda se snuje v Ljubljani. Društvo bo imelo namen zanemarjene dečke odgojevati.

— **Novo društvo v Vipavi** ustanovilo se je kakor znano pod imenom „Kmetijsko rokodelsko bralno društvo“. Namen društvu je slovensko priprosto ljudstvo izobraževati s čitanjem časnikov. Minolo nedeljo vršila se je volitev odbora. Predsednikom izvoljen je g. Ant. Pavlin.

— **Kmetijska podružnica** se snuje v Sodražici, kakor se od tam poroča.

— **Razglas.** Na podstavi deželnega zakona z dné 18. februarja 1885 (dež. zak. št. 13) se s tem splošno naznanja, da morajo posestniki žrebcev, kateri hočejo v prihodnji spuščalni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, zglasiti te svoje žrebce najpozneje do 1. decembra 1893. pri političnem okrajnem oblastvu, v čigar okolišji se nahaja stajališče žrebčev. Dovoljeno je, zglasilo izvršiti pismeno ali ustno; ob enem pak je naznaniti ime in priimek, potem stanovišče žrebčevega posestnika, kakor tudi pleme, starost, barvo in stajališče žrebčev.

— **Šišenska čitalnica** priredi v nedeljo dne 12. novembra v Koslerjevi zimski pivarni običajno Martinovo besedo s plesom. Začetek ob 1½ 8. uri zvečer. Pri besedi svira vojaška godba in nastopi pomnoženi pevski zbor čitalničin.

— **Češki kvartet**, ki vživa slavo mej muzikaličnim svetom, koncertoval bo na povabilo „Glasbene Matice“ dne 19. novembra t. l. v Ljubljani.

— **Slovensko-nemškega Wolfovega slovarja** izšel je sedmi sešitek, ki prinaša od str. 481—560 slovarsko gradivo od besede kruhar do besede medčasje.

— **Gasilno društvo v Toplicah** pri Novem mestu vmisli si svojo zastavo.

V mestno hranilnico ljubljansko vložilo je meseca oktobra 480 strank 108.275 gld. 46 kr., vzdignilo pa 340 strank 171.310 gld. 4 kr.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu.** Ministerstvo za notranje stvari je v smislu predloženih pravil dovolilo ustanovitev „Mestne hranilnice v Novem mestu.“

— **Posojilnica na Slapu v Vipavi** pričela je svoje redno poslovanje 1. novembra t. l. Ta posojilnica obeta prav mnogo uspeha, ker bode podpirana od prav dobrih narodnih denarnih zavodov.

— **Medicinska fakulteta v Zagrebu.** Kakor vedo poročati hrvatski listi, jela se je hrvatska vlada resno baviti z vprašanjem ustanovitve medicinske fakultete. Načrti za poslopje se baje že izdeljujejo.

— **Nov brod čez Savo** iz Trbovelj v Škofljo rižo odpre posestnik Jak. Očepek iz Dobovca. Prevažala se bode tudi živina.

— **Nova telegrafska postaja.** Trgovinsko ministerstvo je odredilo, da se ustanovi v Dobu v brdskem okraji s pošto zvezana telegrafska postaja. Kedaj prične novi telegrafski urad poslovati, se bode posebej naznanilo.

— **Preklic prepovedi izvažanja krme.** Kakor znano je vsled letošnjega pomankanja krme po celi državi prepovedala vlada izvažati krmo v tujino. Ta prepoved se je zdaj preklicala in sicer stopi ta preklic s 15. t. m. v veljavo.

— **Okrajno sodišče in davčni urad v Cirknici** pričneta s 1. januarjem 1894. l. poslovati.

— **Poštni urad v Novem mestu** prevzela je s 3. novembrom t. l. država v svojo upravo. Poštni urad je v novo prirejenem stanovanji na kapucinskem trgu in poslujejo v njem eden kontrolor kot uradni vodja, eden oficijal, dva asistenta, dve telegrafistinji, dva ekspeditorja, dva pismonoši in trije uradne sluge.

— **Vožni tarifi za lesovje na dolenski železnici** znižali se bodo v kratkem, s čimer bo gotovo zelo ustrezno opravičeni želji lesnih trgovcev in posestnikov gojzdov.

— **Smrekove storže** prav pridno nabirajo v kranjski okolici. Storži se imajo uporabiti za izdelovanje terpentina. Štoržev odpošlje se vsak dan po več vagonov.

— **Prodaja otrobij.** Pri vojaških preskrbovalnih magacinih v Gradcu, Mariboru in Celovci prodado večje množine otrobij. Natančnosti poizvedo se v pisarni trgovske in obrtiške zbornice v Ljubljani.

— **Prvi sneg** jel je naletavati te dni in je, dasi je tudi močno sproti kopnil, vsejedno popolnoma pobelil mater naravo.

— **Ustrelil se je** v novi vojašnici minolo soboto četovodja France Wenta od 27. polka. Vzrok samomora ni znan.

— **Umrli** je predvčerajšnjim v Ljubljani podpredsednik kranjske hranilnice in odvetnik, g. dr. Robert pl. Schrey v 56. letu svoje starosti. Pokojnik bil je vodja nemške stranke na Kranjskem.

— **Vlak zgrabil** je minoli teden na progi južne železnice mej Zalogom in Lazami neko deklo iz Podgrada, ko je šla po tiru. Stroj vlaka je nesrečnico vrgel v stran, vsled česar se je tako poškodovala, da je kmalu na to umrla.

— **Nesreča pri gradbi.** Minolo soboto podrli so štirje stropi pri pivovarni, katero zida g. Mavricij Mayer ob Savi v Kranji. Trije delavci so močno poškodovani, dva pa manj.

— **Povodnji.** Okrog Salerna na Laškem je velika povodenj. Več hiš je v vodi, nekatere so se že tudi podrle.

— **Nesreča na železnici.** Blizu Mihajlovke na Ruskem je vlak čez železniški nasip skočil. 24 voz je razbitih. Šest ljudi je mrtvih in veliko težko poškodovanih.

— **Pogorel** je jezuitski samostan v Monsu v Belgiji. Ker je zgorela tudi biblioteka, je škode blizu 300 tisoč frankov. Ogenj je nastal v kemičnem laboratoriji.

— **Atentat v gledališču.** V gledališči v Barceloni na Španjskem sta dva anarhista vrgla dve bombi mej gledalce v parterji. 23 ljudi je mrtvih, veliko pa ranjenih.

— **Velika nesreča** se je prigodila v Santandru na Španjskem. Vnela se je ladija, na kateri je bilo mnogo dinamita in se razletela. Vsled tega se je podrlo ali pa zgorelo več hiš na obrežji in nekaj ladij na morji. Popolnoma je raznesla vlak, ki je ravnokar pripeljal na kolodvor blizu morja. Kacih 300 ljudi je mrtvih. Mnogo poškodovanih. Brzjavno poslopje je popolnoma razrušeno.

— **Potopila se je** blizu Izlandije danska trgovska ladija „Svanen“, katera je bila najstarejša sedanjih ladij. Zgrajena je bila 1777. leta v Eckernfördu.

— **Parnikov** z nad 100 ton vsebine, je na svetu kaci 12.800. Od teh jih ima Anglija 3694. Sploh je vseh parnikov in jadnikov, blizu 43.000 in od teh jih ima Anglija 4971.

Loterijske srečke.

V Brnu dne 8. novem t. l.: 71, 10, 56, 42, 75.

Na Dunaji dne 4. novem. t. l.: 70, 55, 3, 52, 63.

V Gradci dne 4. novem. t. l.: 59, 54, 51, 87, 10.